

تطبیق وضعیت اجتماعی شیعیان هند و شام تا پایان عصر صفوی

نکاتش:

سید حسن میررای

www.ketab.ir

سرشناسه: میرزایی، سیدحسین، ۱۳۶۰ -
 عنوان و پدیدآور: تطبیق وضعیت اجتماعی شیعیان هند و شام تا پایان عصر صفوی / نگارش
 سیدحسین میرزایی.
 مشخصات نشر: گرگان: تنگیم، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۱۰۸ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۱۸۳-۹-۸
 وضاحت فهرست نویسی: قیفا
 موضوع: شیعیان --- هند - تاریخ
 موضوع: شیعیان - بلاد شام - تاریخ
 رد بندی کتبی: ۱۳۹۳ ت ۶ / ۱۸۸۵ م / ۲۳۹
 رده بندی دیوید: ۲۹۷/۵۳۰۹۵۴
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۰۶۹۴

تطبیق وضعیت اجتماعی شیعیان هند و شام تا پایان عصر صفوی

تألیف: سیدحسین میرزایی

صفحه‌آرایی: زهرا مجتوبی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

چاپ: سراج

قطع: وزیری

تعداد صفحات: ۱۰۸ صفحه

قیمت: ۷۵۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۱۸۳-۹-۸

«حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.»

در این تحقیق برآنیم تا وضعیت اجتماعی شیعیان هند و شام را تا پایان عصر صفوی بررسی کنیم. دلیل پرداختن به این موضوع علاوه بر اینکه ما را با وضعیت اجتماعی و نوع زندگی آنها آشنا می‌کند این است تعداد شییان در این دو منطقه (هند و شام) قابل چشمگیر می‌باشد و جا دارد که با تحقیق و پژوهش در راستای شناخت هرچه بهتر شیعیان به جامعه در منسجم کردن آنها تلاشی هرچند ناچیز انجام داده باشیم.

پژوهش‌های مختلفی در تاریخ شیعه در هند و شام تاکنون صورت گرفته است و از زوایای مختلف، محققین به بررسی تاریخ شیعیان آن مناطق پرداخته‌اند.

تاریخ‌نگاری اجتماعی، تاریخ‌نگاری‌ای است که نگاه خرد (نه نگاه کلان) دارد؛ نگاهی از پایین به تاریخ پرداختن و به روابط انسانی همه آحاد آن توجه کردن. به بیان دیگر، تاریخ اجتماعی به لایه‌های زیرین حیات اجتماعی نگاه می‌کند و در مقام تحلیل و تبیین مسائل تاریخ - برخلاف شیوه سنتی که به چهره‌های برجسته توجه می‌کرده - به همه اقشار جامعه نگاه می‌کند. علاوه بر این، در این تاریخ‌نگاری به جای توجه به ابعاد شناخته شده، توجه به ابعاد ناشناخته حوادث است.

نوشتاری که در پی می‌آید تحقیقی است در مورد اوضاع و وضعیت اجتماعی شیعیان هند و شام و مؤلفه‌های تاریخ اجتماعی شیعیان آن مناطق. پایان عصر صفوی است، که تحقیق حاضر درصدد پاسخ‌گویی به برخی ابعاد تاریخ اجتماعی آن دوره می‌باشد.

ما در اینجا سعی کرده‌ایم که نگاهی گذرا به تاریخ شیعیان هند و شام داشته باشیم؛ سپس به تاریخ اجتماعی آنها بپردازیم. ان‌شاءالله اگر فرصتی دست دهد به بررسی وضعیت شیعیان بعد از صفویه تاکنون را نیز مورد بررسی قرار خواهیم داد که این امر علاوه بر تحقیقات کتابخانه‌ای مستلزم رفتن به این دو سرزمین و بررسی اوضاع اجتماعی آنها می‌باشد که نیازمند هزینه‌هایی می‌باشد که ان‌شاءالله اگر برای این مسئله به ما یاری شود تحقیقی در خور ارائه خواهیم داد.

اینک این کتاب با اعتراف به وجود نقص و لغزش در آن پیش روی فرزندان و اندیشمندان است که از هدایات و کمک دریغ نخواهند کرد. الکامل الله وحده.

«فهرست مطالب»

بخش اول: بررسی وضعیت اجتماعی شیعیان هند تا پایان عصر صفوی

فصل اول: نگاهی گذرا بر تاریخ شیعیان هند

- ۱- نفوذ تشیع در شمال هند ۱۴
- ۲- تشیع در کشمیر ۲۰
- ۳- دوران مغول ۲۱
- ۴- تشیع در دکن ۲۶
- ۵- محمود گاوآن ۲۸
- ۶- سلسله بیجاپور (اولین حکومت شیعه در هند) ۲۹
- ۷- سلسله نظام شاهی و شاه طاهر حسینی قزوینی ۳۴
- ۸- قطب شاهیان گلکنده ۳۶

فصل دوم: عوامل مؤثر بر شکل‌گیری تاریخ اجتماعی شیعیان هند

- ۱- نژاد ۳۹
- ۲- دین / مذهب ۳۹
- ۳- اقلیم / سرزمین (شرایط آب و هوا) ۴۰
- ۴- باورها و اعتقادات ۴۱
- ۵- مهاجرت ۴۱
- ۶- کارکردهای اجتماعی نهادهای غیراجتماعی ۴۲
- ۷- نظام ارتباطی ۴۲
- ۸- حوادث مهم طبیعی و غیرطبیعی ۴۳

فصل سوم: مؤلفه‌های تاریخ اجتماعی شیعیان هند

- ۱- سبک زندگی ۴۹
- الف) تغذیه ۴۹
- ب) چگونگی پوشش زنان ۴۹
- ج) نوع مسکن (شامل معماری، دکور، اثاثیه و...) ۴۹
- د) وسایل حمل و نقل ۵۰
- هـ) شیوه‌های استفاده از اوقات فراغت ۵۰
- ۲- نمادهای غیر زبانی ۵۰
- الف) ضریح طلا و نقره‌کاری شده امام رضا (ع) و امامان دیگر ۵۱
- ب) ردیه‌نویسی ۵۱
- ۳- نمادهای زبانی ۵۱
- ۴- آداب و رسوم ۵۲
- ۵- حرفه‌ها و مشاغل ۵۲
- الف) تولید پارچه ۵۳
- ب) کاشی‌کاری و معرق‌کاری، حرفه و تبلیغ تشیع ۵۳
- ج) کتابخانه و کتابفروشی ۵۳

۵۴..... (د) فضای کالبدی شهری

۵۴..... ۶- نهاد خانواده

بخش دوم: بررسی وضعیت اجتماعی شیعیان شام تا پایان عصر صفوی

فصل اول: نگاهی گذرا بر تاریخ شیعیان شام

۵۹..... ۱- آغاز نفوذ تشیع در شام

۶۰..... ۲- شیعیان شام در زمان خلفای راشدین

۶۰..... ۳- شیعیان شام در زمان بنی امیه و بنی عباس

۶۱..... ۴- شیعیان شام در زمان حمدانیان

۶۷..... ۵- شیعیان شام در زمان عقیلیان

۶۸..... ۶- شاهان شام در زمان مرداسیان

۶۸..... ۷- موقعیت شیعیان شام در زمان عهد مماليک

۷۴..... ۸- شیعیان شام در زمان عثمانی

فصل دوم: اوضاع اجتماعی شیعیان شام

۸۱..... ۱- زبان شیعیان شام

۸۱..... ۲- زندگی خانوادگی و سرسری

۸۱..... ۳- حجاب و پوشش زن و مرد

۸۱..... ۴- فرهنگ تغذیه شیعیان شام

۸۱..... ۵- مهاجرت شیعیان شام

۸۱..... ۶- فقاقت و زعامت شیعیان شام

فصل سوم: علل شکوفایی تشیع در شام

۸۳..... ۱- وجود مزارات شیعه امامیه

۸۸..... ۲- نقش اقامت اسرا در خرابه‌ای در شام و گسترش تشیع

۹۰..... ۳- نقش علما در گسترش تشیع

۹۲..... ۴- دورافتادگی نسبی شام و جبل عامل از مراکز قدرت

۹۳..... ۵- کسب دانش از علمای اهل سنت

بخش سوم: وجوه افتراق و اشتراک تاریخ اجتماعی شیعیان هند و شام تا پایان عصر صفوی

فصل اول: وجوه افتراق

۹۷..... الف) اوضاع فرهنگی

۹۷..... ب) پیشینه اوضاع اجتماعی مردم

فصل دوم: وجوه اشتراک

۹۷..... الف) زیارت قبور ائمه علیهم السلام

۹۸..... ب) سنت عزاداری

۹۸..... ج) توسل به ائمه برای شفای بیماران

۹۹..... د) مهاجرت شیعیان و سادات به مناطق مختلف

۱۰۱..... نتیجه‌گیری

۱۰۳..... منابع و مآخذ